

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Dôvodom predloženia návrhu nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vyhlasuje prírodná pamiatka Brezovská dolina (ďalej len „návrh nariadenia vlády“), je splnenie požiadavky vyplývajúcej z čl. 4 ods. 4 smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, 22.7.1992; Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 15/zv. 2) v platnom znení (ďalej len „smernica 92/43/EHS v platnom znení“), podľa ktorého členské štáty určia lokality uvedené v zozname lokalít európskeho významu ako osobitné chránené územia a stanovujú priority v oblasti ochrany a potrebné opatrenia, najneskôr do šiestich rokov. Tento proces je potrebné urýchliť aj vzhľadom na konanie o porušení zmlúv vedené zo strany Európskej komisie, ktoré sa týka nedostatočného vyhlasovania lokalít európskeho významu a stanovenia cieľov ochrany a opatrení na ich dosiahnutie (napr. v rámci programov starostlivosti) (konanie č. 2019/2141 v štádiu formálneho oznámenia).

Na základe uvedeného ustanovenia vypracovala Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (ŠOP SR) návrh na vyhlásenie prírodnej pamiatky (PP) Brezovská dolina, ktorý má zabezpečiť primeranú ochranu územia, ktoré je súčasťou európskej sústavy chránených území Natura 2000.

Súčasťou PP Brezovská dolina sú dve územia európskeho významu. Podľa § 27 ods. 1 písm. b) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) sa územím európskeho významu rozumie územie v Slovenskej republike tvorené jednou alebo viacerými lokalitami, ktoré sú zaradené v národnom zozname týchto lokalít obstaraným Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky a prerokovaným s Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky.

Prvým územím je SKUEV0368 Brezovská dolina, ktoré bolo zaradené do národného zoznamu území európskeho významu schváleného v roku 2004 vládou Slovenskej republiky a v roku 2008 Európskou komisiou. Lokalita bola zaradená do výnosu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu (ďalej len „výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1“) do rozhodnutia Komisie 2008/218/ES z 25. januára 2008, ktorým sa podľa smernice Rady 92/43/EHS prijíma prvý aktualizovaný zoznam lokalít európskeho významu v alpskom biogeografickom regióne (Ú. v. EÚ L 77, 19.3.2008) (ďalej len „rozhodnutie 2008/218/ES“). Rozhodnutie 2008/218/ES bolo ďalej aktualizované novšími rozhodnutiami a aktuálne je účinné vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2021/165 z 21. januára 2021, ktorým sa prijíma štrnásť aktualizácia zoznamu lokalít s európskym významom v alpskom biogeografickom regióne (Ú. v. EÚ L 51, 15.2.2021). (ďalej len „rozhodnutie (EÚ) 2021/165“).

Druhým územím je SKUEV2368 Brezovská dolina, ktoré bolo zaradené do národného zoznamu území európskeho významu schváleného v roku 2017 vládou Slovenskej republiky a v roku 2018 Európskou komisiou. Lokalita bola zaradená do opatrenia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky zo 7. decembra 2017 č. 1/2017, ktorým sa mení a dopĺňa výnos Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky zo 14. júla 2004 č. 3/2004 – 5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu (ďalej len „opatrenie MŽP SR č.

1/2017“) ako aj do vykonávacieho rozhodnutia Komisie (EÚ) 2019/17 zo 14. decembra 2018, ktorým sa prijíma dvanásť aktualizácia zoznamu lokalít s európskym významom v alpskom biogeografickom regióne (ďalej len „vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2019/17“). Vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2019/17 bolo ďalej aktualizované aktuálne účinným vykonávacím rozhodnutím (EÚ) 2021/165.

Schválením návrhu nariadenia vlády dôjde k zrušeniu existujúcej PP Brezovská dolina s výmerou 2,4768 ha a so štvrtým stupňom ochrany vyhlásenej v roku 1989 nariadením Okresného národného výboru v Považskej Bystrici č. 29/1989 zo dňa 21. decembra 1989, v kategórii chránený prírodný výtvor. Zákomom Národnej rady Slovenskej republiky č. 287/1994 Z. z. o ochrane prírody v znení neskorších predpisov, bolo územie prekategORIZOVANÉ NA prírodnú pamiatku. Vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 293/1996 Z. z., ktorou sa uverejňuje zoznam chránených areálov a prírodných pamiatok a vyhlasujú sa národné prírodné pamiatky v Slovenskej republiky, bola zaradená v zozname prírodných pamiatok pod poradovým číslom 18. Všeobecne záväznou vyhláškou Krajského úradu v Trenčíne č. 1/2003 Z. z., ktorou sa určuje stupeň ochrany niektorých prírodných rezervácií a prírodných pamiatok a národnej prírodnej pamiatky Láncu, bol v území ustanovený štvrtý stupeň ochrany. Vyhlásením navrhovanej PP Brezovská dolina pôvodná prírodná pamiatka zanikne.

Výmera navrhovanej PP Brezovská dolina je 3,5921 ha. Výmera SKUEV0368 je upravená oproti výnosu MŽP SR č. 3/2004-5.1 na 2,3451 ha, z dôvodu vymedzenia na aktuálny parcelný stav. Navrhovaný štvrtý stupeň ochrany podľa § 15 zákona súhlasí so stupňom ochrany uvedenom vo výnose MŽP SR č. 3/2004-5.1. Ochranné pásmo PP Brezovská dolina sa nevymedzuje.

Celé územie PP Brezovská dolina leží v Chránenej krajinej oblasti Biele Karpaty.

Účelom vyhlásenia navrhovanej PP Brezovská dolina je zabezpečenie priaznivého stavu predmetu ochrany PP Brezovská dolina, ktorým je šesť biotopov európskeho významu (z toho dva prioritné) Pr3 Penovcové prameniská (*7220), Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach (6430), Ra6 Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Tr1 Suchomilné travinno-bylinné a krovinové porasty na vápnom substráte (6210), Ls 1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (*91E0), dva biotopy národného významu Lk6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí a Lk10 Vegetácia vysokých ostríc, biotopy ôsmich druhov živočíchov európskeho významu pimplík mokradňový (*Vertigo=Vertilla angustior*), *spriadač kostihojový (*Euplagia=Callimorpha quadripunctaria*), ohnivák veľký (*Lycaena dispar*), priadkovec trnkový (*Eriogaster catax*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), rosníčka zelená (*Hyla arborea*), užovka hladká (*Coronella austriaca*), biotopy dvoch druhov živočíchov národného významu salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), slepúch lámavý (*Anguis fragilis*) a biotopy dvoch druhov rastlín národného významu hmyzovník Holubyho (*Ophrys holubyana* András), vstavač počerný (*Orchis ustulata* L.).

Oproti predmetu ochrany uvedenému vo výnose MŽP SR č. 3/2004 – 5.1 pre SKUEV0368 Brezovská dolina a v opatrení MŽP SR č. 1/2017 pre SKUEV2368 boli do predmetu ochrany doplnené biotopy európskeho významu Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Lk5

Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach (6430), Ls 1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (*91E0), druhy živočíchov bystruška potočná a pimprlík mokradňý a biotopy a druhy národného významu. Z predmetu ochrany bol vyňatý druh pimprlík bruškátý (*Vertigo moulinsiana*).

Ciele ochrany sú uvedené v projekte ochrany spracovanom ako podklad na vyhlásenie PP Brezovská dolina a sú rozpracované v programe starostlivosti. Program starostlivosti o PP Brezovská dolina je spoločne s projektom ochrany zverejnený na webovom sídle ŠOP SR <http://www.sopsr.sk/ppbrezovskadolina/>.

Územie navrhovanej PP Brezovská dolina je vymedzené slovným opisom hraníc, zoznamom parciel a mapovým vymedzením. Vyhlásenie PP Brezovská dolina nie je v rozpore s územnoplánovacou dokumentáciou platnou pre príslušné územie, v ktorej je navrhovaná PP Brezovská dolina hodnotená v súlade so záujmami ochrany prírody a nie sú identifikované žiadne strety záujmov s cieľmi ochrany.

Zámer vyhlásiť PP Brezovská dolina bol, ako súčasť európskej sústavy chránených území Natura 2000, v zmysle § 50 zákona oznámený Okresným úradom Trenčín dňa 23. októbra 2018. Pripomienky k zámeru vznesené zo strany dotknutých subjektov boli prerokované a zapracované do materiálu.

Návrh nariadenia vlády bude mať negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy, ktorý je rozpočtovo zabezpečený. Predpokladané sú výdavky na označenie PP Brezovská dolina v zmysle zákona a vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 24/2003 Z. z.“) a na zabezpečenie manažmentu územia nad rámec bežného obhospodarovania.

Návrh nariadenia vlády predpokladá pozitívne aj negatívne vplyvy na podnikateľské a na sociálne prostredie, je bez vplyvov na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, informatizáciu spoločnosti a služby verejnej správy pre občana. Bude mať pozitívny vplyv na životné prostredie.

Návrh nariadenia vlády je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, zákonmi, ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a súčasne je v súlade s právom Európskej únie.

B. Osobitná časť

K § 1 a prílohe č. 1

Vyhlasuje sa PP Brezovská dolina. Súčasťou PP Brezovská dolina sú dve územia európskeho významu SKUEV0368 Brezovská dolina, ktoré bolo do národného zoznamu území európskeho významu zaradené výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1 a SKUEV2368 Brezovská dolina, ktoré bolo do národného zoznamu území európskeho významu opatrením MŽP SR č. 1/2017.

Vymedzuje sa územie PP Brezovská dolina prostredníctvom katastrálneho územia a príslušného okresu, ďalej sa uvádza výmera PP Brezovská dolina a kde je možné nájsť podklady, v ktorých je zakreslená hranica PP Brezovská dolina. Pre potreby praxe budú na Okresnom úrade Ilava uložené grafické podklady, v ktorých je zakreslená hranica PP Brezovská dolina. Ďalším zdrojom informácií o PP Brezovská dolina a o vymedzení jej hranice je Štátny zoznam osobitne chránených častí prírody a krajiny (ďalej len „štátny zoznam“), do ktorého sa podľa zákona zapíše PP Brezovská dolina po vyhlásení jej ochrany. Štátny zoznam, ako aj výpisy z neho, sú verejnosti prístupné a sú uložené na príslušných orgánoch ochrany prírody. Zdrojom informácií je aj kataster nehnuteľností, keďže chránené územie je predmetom evidencie katastra nehnuteľností. V zmysle § 51 ods. 5 zákona okresný úrad na základe podkladov predložených MŽP SR vyznačí chránené územie v katastri nehnuteľností po jeho zápise do štátneho zoznamu. V katastri nehnuteľností bude územie PP Brezovská dolina evidované jednak v súbore geodetických informácií (zobrazením hranice, pričom platí, že vyznačením hranice sa nevytvára nová parcela), ako aj v súbore popisných informácií (kódom druhu chránenej nehnuteľnosti „105 prírodná pamiatka“). Spôsob vymedzenia hranice PP Brezovská dolina v prílohe tvorí popisná časť, zoznam parciel a mapa PP Brezovská dolina. Ciele starostlivosti o PP Brezovská dolina, opatrenia na ich dosiahnutie a zásady využívania územia upravuje program starostlivosti o PP Brezovská dolina podľa § 54 ods. 5 zákona.

V súlade s požiadavkami na obsahové náležitosti všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorým sa vyhlasuje územie európskeho významu za osobitne chránené územie v zmysle smernice 92/43/EHS v platnom znení, sa v rámci podrobností o územnej ochrane vymedzuje aj názov lokality, teda názov územia európskeho významu, ktoré má byť vyhlásené za chránené územie, všeobecný účel vyhlásenia chráneného územia a uvádza sa údaj o tom, akým spôsobom budú pre toto územie zavádzané a realizované ochranné opatrenia.

K § 2 a prílohe č. 2

Upravujú sa účel a predmet ochrany PP Brezovská dolina. PP Brezovská dolina je navrhovaná z dôvodu ochrany šiestich biotopov európskeho významu (z toho dva prioritné) Pr3 Penovcové prameniská (*7220), Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach (6430), Ra6 Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Tr1 Suchomilné travinno-bylinné a krovinné porasty na vápnitom substráte (6210), Ls 1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (*91E0), dvoch biotopov národného významu Lk6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí a Lk10 Vegetácia vysokých ostríc, biotopov ôsmych živočíchov európskeho významu pimprlík mokradňový (*Vertigo=Vertilla angustior*), *spriadač kostihojový (*Euplagia=Callimorpha quadripunctaria*), ohniváček veľký (*Lycaena*

dispar), priadkovec trnkový (*Eriogaster catax*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), rosnička zelená (*Hyla arborea*), užovka hladká (*Coronella austriaca*), biotopov dvoch druhov živočíchov národného významu, salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), slepúch lámavý (*Anguis fragilis*) a biotopov dvoch druhov rastlín národného významu hmyzovník Holubyho (*Ophrys holubyana* András), vstavač počerný (*Orchis ustulata* L.).

Podľa § 2 ods. 2 písm. t) zákona prioritný biotop je biotop európskeho významu, ktorého ochrana má zvláštny význam vzhľadom na podiel jeho prirodzeného výskytu v Európe. Prioritné biotopy sú označené symbolom *.

Podľa § 2 ods. 2 písm. y) zákona prioritný druh je druh európskeho významu, ktorého ochrana je nevyhnutná vzhľadom na jeho malý prirodzený areál v Európe.

Prioritný druh je označený symbolom *.

Biotopy európskeho významu a národného významu sú označené v súlade s prílohou č. 1 k vyhláške č. 24/2003 Z. z. Druhy živočíchov európskeho významu a národného významu sú označené v súlade s prílohami č. 4 a 6 k vyhláške č. 24/2003 Z. z. Druhy rastlín národného významu sú označené v súlade s prílohami č. 4 a 5 k vyhláške č. 24/2002 Z. z.

K § 3

Na celom území navrhovanej PP Brezovská dolina platí štvrtý stupeň ochrany podľa § 15 zákona.

K § 4

Účinnosť nariadenia vlády sa vzhľadom na predpokladanú dĺžku legislatívneho procesu a potrebnú legisvakačnú lehotu navrhuje na 1. jún 2021.